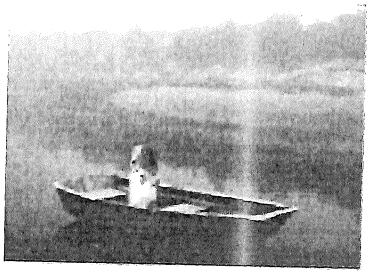
ชีวิตที่เหมือนกับถูกลอยแพ

อัจฉรา มุ่งพานิช
รพ.จิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

วันนี้ผู้เขียนได้รับภาพหมาน้อยตัวหนึ่ง มันนั่งอยู่บนเรือที่กำลังไหลไปตามแม่น้ำอย่างโดดเดี่ยว ท่ามกลางป่าไม้ ไร้สิ่งมีชีวิตอื่น ผู้เขียนเห็นแววตาของมันที่หม่นเศร้า สายตาที่มองไปยังสายน้ำ ราวกับสับสน ไม่รู้ว่าตนกำลังมุ่งไปทางไหน ท่าทางมันคล้ายกับปล่อยให้เป็นไปตามกระแสน้ำ...อย่างยอมจำนน

ภาพที่เห็นนี้ กระตุ้นความนึกคิดให้หวนนึกถึงคนๆ หนึ่งที่ดำเนินชีวิตเหมือนยอมจำนนต่อกระแสชีวิต

ช่วงสายในวันหนึ่ง ณ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

"คุณชาญ เชิญห้อง 11 คะ" ผู้เขียนเรียกชื่อผู้ป่วยที่กำลังนั่งรอรับบริการหน้าห้อง

ชายหนุ่มที่นั่งอยู่ลุกขึ้นยืนเหยียดตรง ทำให้เห็นว่ารูปร่างนั้นสูงใหญ่ กำยำ ดูแข็งแรง หน้าตาคมเข้ม ผมตัดสั้นรองทรง แต่งกายสุภาพ เดินตรงไปที่ห้องด้วยท่าทีที่คุ้นเคยกับสถานที่

"สวัสดีครับ" ชาญทักทายพร้อมกับยิ้มให้ แต่ผู้เขียนกลับเห็นแววตาที่เศร้า และเต็มไปด้วยกังวล

นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่ชาญ หนุ่มวัย 29 ปี มารับบริการในที่แห่งนี้ กว่า 10 ปีแล้วที่ชาญเข้าสู่โลกแห่งความทุกข์ และเวียนว่ายวนเวียนเข้าออกโรงพยาบาล ผ่านผู้บำบัดหลายต่อหลายคน และช่วงเวลานี้ชาญได้วนมาถึงผู้เขียน ซึ่งเป็นผู้บำบัดล่าสุด

"คุณชาญในช่วงเดือนที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 แล้วที่เราพบกัน" ผู้เขียนเริ่มเปิดประเด็น หลังจากช่วงการทักทายผ่านพ้นไป

"ผมเบื่อ รู้สึกเหมือนเดิม รู้สึกตัวเองแย่มาก ไม่รู้ว่าตัวเองต้องการอะไร ไม่รู้จะอยากได้อะไร" ชาญบอกเล่าความรู้สึกอย่างเปิดเผย ผู้เขียนรับฟังด้วยความเห็นใจ นี่เป็นความรู้สึกเดิมๆ ที่ชาญใช้บอกเล่าเรื่องราวของตนเองทุกครั้ง

"ดิฉันสังเกตว่า วันนี้คุณก็ยังคงมาคนเดียว มีใครในครอบครัวทราบไหมคะว่าคุณมาที่นี่"

"รู้ครับ แต่ไม่มีใครมา"

ชาญยังคงบอกตอบสั้นๆ เมื่อพูดถึงครอบครัว ทำให้ผู้เขียนเรื่องราวในสองครั้งแรกที่ชาญบอกเล่าราวกับว่าเขาไม่มีใครในชีวิต เหมือนเขาถูกทอดทิ้ง ไม่มีใครสนใจ หรือใกล้ชิด ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว ตั้งแต่ที่ชาญต้องสูญเสียมารดาที่ตนรักมากในช่วงวัยรุ่น ทำให้ชีวิตที่เคยมีความสุขหดหายไป ที่เคยชอบเล่นฟุตบอลจนเป็นนักกีฬาของโรงเรียนในวัยเด็กก็เลิกเล่น ทั้งที่เป็นสิ่งที่ชาญเคยภูมิใจในตนเองอย่างมาก ถอยห่างจากสมาชิกในครอบครัวแม้แต่บิดา ชาญเริ่มเก็บตัวมากขึ้น ญาติจึงพามารักษาที่โรงพยาบาล จนถึงตอนนี้ได้สิบกว่าปีแล้ว

คำตอบที่ได้ ทำให้ผู้เขียนคาดว่า ชาญยังคงไม่อยากพูดถึงญาติเหมือนกันสองครั้งที่ผ่านมา แต่วันนี้ชาญกลับเปิดเผยเรื่องราวที่ตนเคยเลี่ยง โดยพูดโพล่งออกมาว่า

"ผมรู้สึกตัวเองแย่มาก ผมเลวมากไหมที่คิดกับญาติตัวเองยังงั้น" ชาญถามด้วยท่าทางทุกข์ใจและสับสนอย่างมาก

ชาญเล่าต่อว่า "เวลาที่ญาติพี่น้องมาที่บ้านมากินข้าวด้วย ผมรู้สึกรังเกียจ ไม่อยากให้เขามาบ้าน ไม่อยากให้เขากินข้าวของผม ไม่อยากให้เขามายืมอะไรในบ้านผม ผมรู้สึกไม่ดีที่คิดแบบนี้ กลัวญาติพี่น้องรู้

ความคิดนี้ของผม ผมคิดวนแต่เรื่องนี้ หยุดคิดไม่ได้เลย มันออกทางสีหน้าผม หน้าผมจะบึ้งตลอด ทำให้ผมไม่อยากเจอญาติพี่น้อง" คำพูดที่พรั่งพรูออกจากปากของชาญ ทำให้ผู้เขียนงงไปเล็กน้อย ด้วยความที่ผ่านมาชาญเป็นมักพูดน้อย และแทบไม่ยอมพูดถึงญาติของตนเองมากนัก จากนั้น เสมือนเขื่อนเปิดปากประตูน้ำ เรื่องราวต่างๆ ที่ชาญอึดอัดใจได้ระบายออกมาอย่างต่อเนื่อง

ชาญเล่าว่าความคิดซ้ำๆ ในเรื่องเหล่านี้ ทำให้ชาญไม่กล้าที่จะใกล้ชิดญาติพี่น้องนัก ความสัมพันธ์เริ่มห่างเหิน แต่เมื่อ 1 ปีก่อนได้มีเหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้ความสัมพันธ์กับลูกพี่ลูกน้องคนหนึ่งแย่ลงไปอีก เป็นเหตุการณ์ที่ชาญทะเลาะกับลูกพี่ลูกน้องสาวคนหนึ่ง ซึ่งเคยสนิทอย่างมาก ในเวลานั้น ชาญควบคุมอารมณ์ไม่ได้ และได้ตบหน้าลูกพี่ลูกน้องคนนั้น จากเหตุการณ์นั้น ความรู้สึกของชาญต่อตนเองยิ่งแย่ลง และความสัมพันธ์กับญาติเริ่มห่างเหินมากขึ้นเรื่อยๆ

"แล้วคุณอยากให้เป็นยังไงต่อไป" ผู้เขียนถามต่อ เพื่อค้นหาความต้องการ

"ผมอยากคืนดีกับเขา ผมต้องทำยังไง ผมกลัวว่าเขาจะยังโกรธผมอยู่ แล้วไม่ให้อภัย" ชาญพูดด้วยสีหน้าที่เต็มไปด้วยความรู้สึกผิด กังวลและเศร้า

"แล้วที่ผ่านมาคุณทำยังไง"

"ผมไม่ได้คุยกับเขาอีกเลย แล้วเขาก็ไม่มาหาด้วย ผมไม่กล้า"

"แล้วเพราะอะไรคุณถึงเปลี่ยนใจในตอนนี้"

"ช่วงนี้ผมคิดถึงสมัยก่อนที่เคยสนิทกัน ได้พูดคุยกัน"

"แล้วคุณวางแผนไว้แล้วหรือยังว่าจะทำยังไง"

"ผมตั้งใจว่าช่วงสงกรานต์นี้ ครอบครัวจะมารวมกันทำบุญ ผมจะลองเข้าไปพูดคุยกับเขา" ชาญตอบด้วยท่าทีที่ยังลังเล ไม่มั่นใจนัก

"แล้วคุณจะเข้าไปพูดคุยเรื่องอะไร" ผู้เขียนกระตุ้นถาม เพื่อให้ภาพที่ชาญอยากให้เกิดชัดเจนมากยิ่งขึ้น

"ยังไม่รู้เหมือนกัน" ชาญกลับพูดด้วยท่าทางจนปัญญา

จากนั้นชาญและผู้เขียนเริ่มวางแผนร่วมกันถึงวิธีการจะขอคืนดีกับญาติคนนี้อย่างไร ผู้เขียนสังเกตเห็นแววตาของชาญที่มีชีวิตชีวาอย่างที่ไม่เคยเห็นในสองครั้งแรก ท่าทางกระตือรือร้นเมื่อได้ซักซ้อมการพูดคุยขอคืนดีในช่วงทำบทบาทสมมติ เมื่อหมดชั่วโมงการบำบัด ชาญมีท่าทีที่ผิดจากสองครั้งแรก โดยเฉพาะแววตาที่ฉายแววของความหวัง แม้จะเพียงเล็กน้อยก็ตาม

บางครั้งในช่วงชีวิตของคนนั่งไปกับเรือราวกับไม่มีจุดหมาย คล้ายกับถูกพัดพาไปตามกระแสชีวิตอย่างโดดเดี่ยว ในความเป็นจริงแล้ว บางทีอาจเป็นเราเองที่โดดลงมาบนแพมาอย่างไม่รู้ตัว ความห่างเหินที่เกิดขึ้น อาจเป็นเราที่ปิดกั้นและขังตนเองไว้ โดยมองว่าเราทำอะไรไม่ได้ เหมือนกับชาญที่โดดลงเรือแห่งความโดดเดี่ยว และสับสนเมื่อชีวิตดำเนินไปอย่างไม่รู้ทิศทางและเป้าหมาย และเมื่อวันหนึ่ง ชาญได้ค้นพบจุดมุ่งหมายแล้ว แม้จะเป็นจุดหมายในเรื่องเล็กๆ แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญสำหรับชาญ ที่อยู่ท่ามกลางเมฆหมอกของความกังวลและหวาดกลัวมาเนิ่นนาน จุดหมายนี้เป็นเหมือนแสงแดดส่องลงมา ทำให้เห็นเส้นทางชีวิตได้ชัดเจนมากขึ้น

ผู้เขียนมองภาพนี้ด้วยรอยยิ้มผิดจากครั้งแรกที่เห็น สังเกตเห็นแสงแดดสาดส่องมา ภาพต่างๆ รอบตัวชัดขึ้น เมื่อใดที่แพลอยช้าลงและใกล้ฝั่ง หมาน้อยตัวนี้คงได้ก้าวลงมาจากแพเสียที